
Protokoll

Regionstyrelsens arbetsutskott

24 april 2024

Regionstyrelsens arbetsutskotts protokoll

Plats och tid	Dagö, Rådhuset Visborg, 24 april 2024, klockan 09.00–15.00
Beslutande	Meit Fohlin (S), ordförande Andreas Unger (M), 1:e vice ordförande Eva Nypelius (C), 2:e vice ordförande Oscar Lindster (S) Thomas Karlström (S), tjug ersättare Johan Malmros (C) Saga Carlgren (V)
Ersättare	Jennifer Medin (MP)
Övriga	Stefan Hollmark, regiondirektör, RSF Helena Hagstedt, stadssekreterare, RSF Anna Evensen, stadssekreterare, RSF Charlotte Fahlen, ekonomichef, RSF, § 82, 83 Lena Larsen, avdelningschef, SBF, § 84, 85 Lars-Göran Uddholm, räddningschef, SBF, § 84, 85 Lise Langseth, samhällsbyggnadsdirektör, SBF, § 84, 85 Ulrika Jansson, ekonomidirektör, RSF, § 86 - 88 Ulrica Widange, verksamhetsutvecklare, RSF, § 89 Karl Risp, avdelningschef, RSF, § 97 Lotta Israelsson, HR-direktör, RSF, § 98 Lisa Salmi, verksamhetsutvecklare, RSF, § 98 Caroline Thomasson, bostadsstrateg, RSF, § 99 Nanna Sörling, enhetschef, RSF, § 105 Anders Lindholm, planeringsstrateg, RSF, § 90, 107, 108 Malena Bendelin, enhetschef, RSF, § 90, 99, 107, 108
Datum för justering	2 maj 2024
Paragrafer	§ 82–108
Underskrifter	Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför signaturer. Sekreterare Helena Hagstedt Ordförande Meit Fohlin Justerare Thomas Karlström

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsens arbetsutskott
Sammanträdesdag	2024-04-24
Protokollet anslås	3 maj 2024
Anslaget tas ned	24 maj 2024
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS AU § 82	Delårsrapport 1 2024 - Regionstyrelseförvaltningen	5
RS AU § 83	Månadsrapport april 2024 - Regionstyrelseförvaltningen	6
RS AU § 84	Delårsrapport 1 2024 - Räddningstjänsten	7
RS AU § 85	Månadsrapport april 2024 - Räddningstjänsten	8
RS AU § 86	Begäran om tilläggsanslag inköp av lastbil	9
RS AU § 87	Justering av vårdavgifter	10
RS AU § 88	Revidering av avgift för ansökan om godkännande av fristående förskolor och vissa fristående fritidshem.	14
RS AU § 89	Ägardirektiv och bolagsordning Gotlands Filmfond	16
RS AU § 90	Utökning av verksamhetsområdet för VA i Västergarn	17
RS AU § 91	Yttrande till överklagan. Heidelberg Materials Cement Sverige AB ansökan om långvarigt tillstånd enligt 9 och 11 kap. miljöbalken för fortsatt täkt- och vattenverksamhet	19
RS AU § 92	Översiktsplan för Gotland 2040 – antagande av planeringsstrategi	20
RS AU § 93	Taxa. Plan och bygglagen (PBL)	21
RS AU § 94	Revidering av livsmedelstaxa	22
RS AU § 95	Miljöbalkstaxa	23
RS AU § 96	Taxa. Geografisk information	24
RS AU § 97	Remiss. Delbetänkandet Nya regler om cybersäkerhet (SOU 2024:18)	25
RS AU § 98	Information. Arbetet att stärka regionens chefer	27
RS AU § 99	Motion. Skylta övergången från färjeleden till hamnplans gångfartsområde med väl synlig skylt	28
RS AU § 100	Motion. Införa Första Hjälpen utbildningar i Grundskola klass 1-9	29
RS AU § 101	Motion. Bostad först	31
RS AU § 102	Medborgarförslag - Bostäder till unga	34
RS AU § 103	Medborgarförslag - Besluta att uppdra åt Gotlandshem att skapa ett kollektivhus med hyresrätter liknande "Stolplyckan" i Linköping	36
RS AU § 104	Medborgarförslag. Bevilja köp av Romabadet	37
RS AU § 105	Medborgarförslag - Region Gotland bör bojkotta israeliska varor	38
RS AU § 106	Regiondirektörens information	40
RS AU § 107	Planeringsstrategi för Region Gotlands översiktsplan	41
RS AU § 108	Förvaltningsrätten - laglighetsprövning enligt kommunallagen	44

RS AU § 82 Delårsrapport 1 2024 - Regionstyrelseförvaltningen

Ärendenummer: RS 2024/848

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen godkänner delårsrapport 1 2024.
-

Sammanfattning

I bifogad handling överlämnas delårsrapport 1 för regionstyrelseförvaltningen inklusive politikerorganisationen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Charlotte Fahlén, ekonomichef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

RS AU § 83 **Månadsrapport april 2024 -
Regionstyrelseförvaltningen**

Ärendenummer: RS 2024/846

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet återkommer till regionstyrelsens sammanträde 30 maj 2024.
-

RS AU § 84 Delårsrapport 1 2024 - Räddningstjänsten

Ärendenummer: RS 2024/1024

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen godkänner räddningstjänstens delårsrapport 1 2024.
-

Sammanfattning

Delårsrapport 1 2024 har upprättats i enlighet med regionstyrelsens anvisningar. Delårsrapporten omfattar ekonomiskt utfall för perioden 1 januari till 31 mars 2024 samt helårsprognos för både drift och investeringar.

Bedömning

Bedömningen är att delårsrapport 1 redovisar hur verksamheten bedrivits första kvartal 2024 samt verksamhetens ekonomiska läge och förväntat utfall 2024.

Delårsrapporten redovisar förvaltningens ekonomiska läge och förväntade utfall för 2024.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lars-Göran Uddholm, räddningschef, Lena Larsen, avdelningschef och Lise Langseth, samhällsbyggnadsdirektör, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 1 2024 - räddningstjänsten

Tjänsteskrivelse delårsrapport 1 2024 – räddningstjänsten, daterad 2024-04-10

RS AU § 85 Månadsrapport april 2024 - Räddningstjänsten

Ärendenummer: RS 2024/1025

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet återkommer till regionstyrelsens sammanträde 30 maj 2024.
-

RS AU § 86 Begäran om tilläggsanslag inköp av lastbil

Ärendenummer: RS 2024/504

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Tekniska nämnden har begärt tilläggsanslag på 2,5 miljoner kronor för inköp av lastbil till varuförsörjningen. Ny information har kommit där det framgår att priset ligger något lägre varför tilläggsanslag på 2 miljoner kronor räcker.

Varuförsörjningen inom teknikförvaltningen förser Region Gotlands olika verksamheter med varor. Ansvaret omfattar hela kedjan från upphandling och inköp till lagerhållning och leverans. Försörjningsavdelningen använder två lastbilar för transporter av varor. En av dessa har nu uppnått slutet av sin tekniska livslängd och behöver ersättas.

Tekniska nämnden har en investeringspott för anskaffning av fordon och maskiner till den skattefinansierade verksamheten. Vissa år räcker inte potten då större anskaffningar av den här typen behöver genomföras. Därmed bedöms tilläggsanslag nödvändigt.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att tilläggsanslag kan beviljas. De ökade kapitalkostnaderna finansieras med de avgifter som kunder erlägger för köp av varor och tjänster.

Enligt regionfullmäktiges beslut 2023-11-20, § 196 kan regionstyrelsen, inom en ram av 20 miljoner kronor per år, anvisa medel ur Region Gotlands eget kapital för tilläggsanslag för investering.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande då förtydliganden behöver göras i underlaget utifrån ett klimat- och miljöperspektiv.

Ordföranden ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2024-02-02, § 21
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-11

RS AU § 87 Justering av vårdavgifter

Ärendenummer: RS 2024/426

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Reviderade vårdavgifter antas att gälla från och med 2024-09-01.

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsnämnden gav i sitt beslut 2023-11-27, § 136 hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att göra en översyn av vårdavgifter och återkomma med minst två förslag. Samtliga alternativa förslag till avgiftshöjningar finns redovisade i bilaga 2. Senast regionen fattade beslut om storleken på vårdavgifterna var 2013. Den allmänna prisnivån har sedan dess ökat med cirka 30 % (uttryckt som förändring av konsumentprisindex, KPI).

Det av förvaltningen förordade alternativet är det som i bilaga 2 benämns "Förenklad avgiftsstruktur, alternativ 2". Förslaget är det som ger den sammantaget högsta intäkten (uppskattas till ökad intäkt på 3 004 tkr) för förvaltningen, samtidigt som möjligheter till effektiviseringar i vårdadministrationen främjas.

Följande förändringar av vårdavgifter föreslås (se bilaga 1 där samtliga avgifter redovisas):

Primärvård, (Vårdcentraler)		
Avgiftsbelagda vårdkontakter		
Besök på vårdcentralen	300 kr (tidigare 200 kr)	Gäller även vid hembesök av läkare
Besök primärvårdsjour	500 kr (tidigare 200 kr)	Vardagar 17-8 och helger. Gäller även vid hembesök av läkare
Kontakt med vårdcentralen via video eller telefon (distanskontakter)	300 kr (tidigare 200 kr)	Gäller kontakter som motsvarar ett fysiskt besök, inte kontakter av administrativ karaktär.
Provtagning	300 kr (tidigare 200 kr)	Gäller provtagning som görs som ett eget besök.
Gruppbesök	150 kr (tidigare 100 kr)	Gäller även gruppbesök på distans

Uteblivande från planerat besök	300 kr/ 150 kr (tidigare 200 kr/100 kr)	Avgift motsvarande den patientavgift som skulle betalats för besöket. Högkostnadsskydd gäller inte. Avgiften är inte grund för högkostnadsskydd. Full avgift för samtliga patienter. Avgiften debiteras även vid uteblivande från gruppbesök.
Specialiserad sjukvård. (Visby lasarett, Psykiatri och Rehabiliteringen)		
Avgiftsbelagda vårdkontakter		
Besök hos annan vårdpersonal än läkare	300 kr (tidigare 200 kr)	
Kontakt med annan vårdpersonal via video eller telefon. (Distanskontakter)	300 kr (tidigare 200 kr)	Gäller kontakter som motsvarar ett fysiskt besök, inte kontakter av administrativ karaktär
Besök på akutmottagningen Visby lasarett och akutmottagningen Psykiatri	500 kr (tidigare 400 kr)	Gäller alla tider på dygnet. Gäller oavsett vilken vårdpersonal som utför vården
Ambulanssjukvård	500 kr (tidigare 400 kr)	Gäller när patienten vårdas på plats men inte behöver köras till akuten
Röntgenundersökning	300 kr (tidigare 200 kr)	Gäller undersökning som görs som ett eget besök
Provtagning	300 kr (tidigare 200 kr)	Gäller provtagning som görs som ett eget besök
Gruppbesök	150 kr (tidigare 100 kr)	Gäller även gruppbesök på distans
Dygnsavgift vid slutenvård	130 kr (tidigare 120 kr)	Avgift när patient lagts in på avdelning

Uteblivande från planerat besök	300 kr/ 150 kr (tidigare 300 kr/100 kr)	Avgift motsvarande den patientavgift som skulle betalats för besöket. Högkostnadsskydd gäller inte. Avgiften är inte grund för högkostnadsskydd. Full avgift för samtliga patienter. Avgiften debiteras även vid uteblivande från gruppbesök.
---------------------------------	---	---

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har inför införandet av nya kassarutiner uttryckt ett önskemål om att regionen i största möjliga mån tillämpar enhetliga vårdavgifter. Förslag lämnas därför också där avgifterna för merparten av vårdkontakter inom den regionala sjukvården har samma vårdavgift.

Bedömning

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens bedömning är följande:

- Regionens vårdavgifter har inte förändrats sedan 2013, samtidigt som den allmänna prisnivån i samhället har ökat med cirka 30 %. Hälso- och sjukvårdslagens fastställda belopp för högkostnadsskydd beräknas varje år som en andel av det för året gällande prisbasbeloppet. För 2024 innebär detta att beloppet höjs från 1 300 kronor till 1 400 kronor. En rimlig ändring av vårdavgifterna är att även dessa ändras på motsvarande sätt. Eftersom inga ändringar gjorts sedan 2013 torde en höjning av vårdavgifterna med 30 % bedömas vara rimlig. Konsumentprisindex har under tiden från 2014 till idag ökat med 28,5 %. Prisbasbeloppet har under samma tidsperiod ökat med 29,1 %. Att genom differentierade vårdavgifter styra patienters konsumtion av vård har enligt de flesta genomförda undersökningar, visat sig vara tämligen verkningslöst. Den effekt som har kunnat påvisas är när en vårdkontakt varit avgiftsfri, kontra avgiftsbelagd. Därmed sagt så är förvaltningens bedömning att det fortsatt är rimligt att de verksamheter som är tillgängliga dygnet runt (akutmottagning, ambulans och primärvårdsjour), har en högre vårdavgift.
- Mer än hälften (14 av 21) regioner tillämpar en förhöjd avgift för sina akutverksamheter (redovisade i bilaga 3). Ungefär hälften av regioner i landet har beslutat om eller väntas besluta om höjningar av sina vårdavgifter inför eller under 2024. Vilka avgifter som troligen kommer att tillämpas i övriga regioner under 2024 redovisas i bilaga 3.
- Då högkostnadsskyddet inför 2024 höjs med endast 8 %, kommer inte avgiftshöjningen att resultera i en andelsmässigt lika stor ökning av intäkten. De simuleringar som gjorts på avgifter uttagna under 2022 indikerar att vid 15 % ökning av det generella avgiftsuttaget kommer ca 60 % av den teoretiska intäkten att falla ut som verklig intäkt. Motsvarande siffra vid en 30% ökning av avgifterna är 40 % av den teoretiskt beräknade intäkten.

- De föreslagna förändringarna i vårdavgifter kan driftsättas i förvaltningens kassasystem utan särskilda systemutvecklingsåtgärder.
- Samråd med regionjuristerna har inte bedömts som nödvändigt.

Regionstyrelseförvaltningen tillstyrker att regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att anta revidering av vårdavgifter i enlighet med denna tjänsteskrivelse och bilagor.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Saga Carlgren (V) yrkar avslag till förslaget gällande höjda patientavgifter och yrkar att patientavgifterna ska vara kvar som nuvarande.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Saga Carlgrens yrkande om avslag och finner att regionstyrelseförvaltningens förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsnämnden 2024-02-07, § 6

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-28

RS AU § 88 Revidering av avgift för ansökan om godkännande av fristående förskolor och vissa fristående fritidshem.

Ärendenummer: RS 2024/423

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Regionfullmäktige beslutar om att avgiften för den som ansöker om godkännande att starta en fristående förskola eller vissa fritidshem genom nyetablering är 22 000 kronor.
- Regionfullmäktige beslutar om att avgiften för den som ansöker om utökning av befintlig verksamhet vid en fristående förskola eller vissa fritidshem är 11 000 kronor.
- Ändringarna gäller från den 1 september 2024.

Sammanfattning

Sedan den 1 januari 2019 finns bestämmelser om ägar- och ledningsprövning i skollagen. Bestämmelserna innebär att det infördes skärpta krav på insikt, lämplighet och ekonomiska förutsättningar för enskilda att bedriva verksamhet. För Region Gotlands del innebar de skärpta kraven en skyldighet att göra en utökad prövning av ägar- och ledningskretsen bakom en ansökan om godkännande av fristående förskolor och vissa fristående fritidshem. Med anledning av de utökade kraven om ägar- och ledningsprövning i skollagen gavs även en möjlighet för kommunerna att ta ut en avgift i samband med ansökan om godkännande av fristående förskolor och vissa fritidshem samt vid utökning av befintlig verksamhet.

När regionfullmäktige 2020-06-15, § 97 beslutade om avgifterna, beslutades även att avgifterna skulle revideras vartannat år, med början 2022. Regionfullmäktige beslutade 2022-12-12, § 232 att avgifterna skulle vara oförändrade.

Barn- och utbildningsnämnden föreslår att avgifterna, som varit oförändrade sedan 2020, räknas upp med Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) och förslaget är att:

- Avgift om 22 000 kr (tidigare 20 000 kr) tas ut för den som ansöker om godkännande att starta en fristående förskola eller vissa fritidshem genom nyetablering.
- Avgift om 11 000 kr (tidigare 10 000 kr) tas ut vid ansökan om utökning av befintlig verksamhet vid en fristående förskola eller vissa fritidshem.

Ändringarna föreslås gälla från och med 1 september 2024.

Bedömning

Barn- och utbildningsnämnden föreslår att avgifterna, som varit oförändrade sedan 2020, räknas upp med Prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Regionstyrelseförvaltningen har inget att invända mot barn- och utbildningsnämndens förslag.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Barn- och utbildningsnämnden 2024-02-06, § 8
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-25

RS AU § 89 Ägardirektiv och bolagsordning Gotlands Filmfond

Ärendenummer: RS 2023/2405

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Föreslagen revidering av bolagsordning för Gotlands Filmfond AB fastställs.
- Föreslaget ägardirektiv för Gotlands Filmfond AB (svb) fastställs.

Sammanfattning

Gotlands Filmfond ABs nuvarande ägardirektiv har passerat sin giltighetstid (2023-12-31). Med anledning av detta har förslag till ett nytt ägardirektiv för perioden 1 januari 2024 – 31 december 2027 tagits fram.

I samband med arbetet med regionstyrelsens årliga beslut avseende uppsiktsplikt konstaterades att bolagets ändamål i bolagsordningen kan förtydligas. Med anledning av detta har ett förslag till reviderad bolagsordning tagits fram.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrica Widange, verksamhetsutvecklare, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med redaktionella ändringar och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Ägardirektiv Gotlands filmfond AB (svb)
Bolagsordning Gotlands filmfond AB (svb)
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-15

RS AU § 90 Utökning av verksamhetsområdet för VA i Västergarn

Ärendenummer: RS 2023/2195

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Utökning av verksamhetsområde för vatten och spillvatten för preliminärt 17 fastigheter enligt bilagd karta och förteckning fastställs.

Sammanfattning

Tekniska nämnden har i beslut 2023-10-25, § 209 godkänt utökning av verksamhetsområde för vatten och spillvatten för preliminärt 17 fastigheter belägna inom del av Västergarn Ammor 1:42.

Aktuella fastigheter är under avstyckning och slutliga fastighetsbeteckningar anges därför inte. Området där fastigheterna är belägna är planlagt och enligt planbeskrivningen ska nytillkomna fastigheter ingå i verksamhetsområde för kommunalt vatten och spillvatten. Fastigheterna ska därför ingå i verksamhetsområde enligt Lag (2022:1249) om allmänna vattentjänster.

Övriga detaljer avseende föreslagen utökning av verksamhetsområde framgår av tekniska nämndens beslut, med tjänsteskrivelse och bilagor.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen har inget att erinra mot föreslagen utökning av nämnda verksamhetsområde och föreslår att regionstyrelsen tillstyrker förslaget för vidare hantering och fastställelse i regionfullmäktige.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att föreslagen åtgärd sker i enlighet med tillämplig lagstiftning, främst Lag (2022:1249) om allmänna vattentjänster.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är åtgärden är positiv för VA-kollektivet såtillvida att den innebär möjligheter för nyanslutningar och därmed intäkter som ger täckning för gemensamma kostnader.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Utökade möjligheter för landsbygdsfastigheter att ansluta till kommunalt VA ger bättre förutsättningar för byggande och utveckling av fastigheter, vilket i förlängningen ger bättre villkor för att bo och verka inom de aktuella områdena.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anders Lindholm, planeringsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Beslut tekniska nämnden 2023-10-25, § 209

Bilaga 2. Tjänsteskrivelse teknikförvaltningen daterad 2023-09-21

Bilaga 3. Karta fastigheter inom verksamhetsområde Västergarn Ammor 1:42.

Bilaga 4. Förteckning fastigheter inom aktuellt verksamhetsområde

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-02-29

RS AU § 91

**Yttrande till överklagan. Heidelberg
Materials Cement Sverige AB ansökan
om långvarigt tillstånd enligt 9 och 11
kap. miljöbalken för fortsatt täkt- och
vattenverksamhet**

Ärendenummer: RS 2022/909

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet utgår.
-

RS AU § 92 **Översiktsplan för Gotland 2040 – antagande av planeringsstrategi**

Ärendenummer: RS 2024/284

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet utgår.
-

RS AU § 93 Taxa. Plan och bygglagen (PBL)

Ärendenummer: RS 2024/462

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet återkommer till regionstyrelsens sammanträde 30 maj.
-

RS AU § 94 **Revidering av livsmedelstaxa**

Ärendenummer: RS 2024/501

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet återkommer till regionstyrelsens sammanträde 30 maj.
-

RS AU § 95 Miljöbalkstaxa

Ärendenummer: RS 2024/502

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet återkommer till regionstyrelsens sammanträde 30 maj.
-

RS AU § 96 Taxa. Geografisk information

Ärendenummer: RS 2024/503

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet återkommer till regionstyrelsens sammanträde 30 maj.
-

RS AU § 97 Remiss. Delbetänkandet Nya regler om cybersäkerhet (SOU 2024:18)

Ärendenummer: RS 2024/693

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen finner bifogat remissvar som Region Gotlands svar på remissen.

Sammanfattning

Utredningen om nya regler för cybersäkerhet avser att ge förslag på lag för att Sverige ska efterleva kraven som ställs enligt NIS2-direktivet (EU:s direktiv om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen).

Region Gotland har erbjudits att inkomma med remissvar på det nya lagförslaget som kalla "Cybersäkerhetslagen". Remisstiden är mycket kort, vilket gjort att Region Gotland begärt anstånd med inlämning hos Försvarsdepartementet som beviljats. Detta medför att ärendet måste vara omedelbart justerat. Den korta beredningstiden har också gjort att remissen inte har varit i någon nämnd, utan beredningen har gjorts genom att enskilda handläggare har fått inkomma med förslag och synpunkter.

Region Gotland anser till skillnad från utredningens ståndpunkt att den föreslagna cybersäkerhetslagen kommer att bli kostnadsdrivande. I allmänhet ställs stora krav på utbildning och kunskap om cybersäkerhet, och det saknas en ekonomisk analys av konsekvenserna för detta. Vidare ställer sig region Gotland frågande till om lagstiftaren kan kravställa att folkvalda ska genomgå utbildning.

Enligt utredningen ska verksamheter kunna anmäla incidenter inom 24 timmar, och vid betydande incidenter inom 72 timmar, samt ange om incidenten kan ha gränsöverskridande effekter och om den kan ha orsakats uppsåtligt. Region Gotland tycker att snabb incidentanmälan är rimlig, men att kravet på att göra bedömningar överskrider vad som kan förväntas av till exempel en Tjänsteman i Beredskap.

I övrigt anser Region Gotland att tillsynen enligt cybersäkerhetslagen liknar den som gäller för säkerhetsskyddslagen, vilket välkomnas. Dock borde rapporteringen göras ännu enklare, exempelvis genom att regioner och kommuner redovisar till en myndighet som sedan skickar relevant information vidare till andra myndigheter.

Bedömning

Cybersäkerhetslagen föreslår att all verksamhet som ingår i kommuner och regioner ska omfattas av lagen. Idag är det endast de verksamheter som anses

vara kritiska som omfattas av gällande reglering. Denna utökning kan till viss del förenkla då åtgärderna harmoniseras över organisationen, men kommer ändå bli kostnadskrävande. Dessutom kommer Region Gotland få flera nya tillsynsmyndigheter som ska kontrollera efterlevnaden utifrån sitt ansvarsområde. Detta riskerar att bli ytterligare en administrativ börda för regioner och kommuner.

I bifogat yttrande som föreslås som Region Gotlands svar på remissen, lyfts tre punkter. Sammanfattningsvis är yttrandet inriktat på att det saknas en analys för ekonomiska konsekvenser, då omfattningen av cybersäkerhetslagen kan bli mycket kostsam.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Karl Risp, avdelningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Delbetänkandet ”Nya regler om cybersäkerhet (SOU 2024:18)”,
Fö2024/00496

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-11

RS AU § 98 **Information. Arbetet att stärka regionens chefer**

Arbetsutskottets beslut

- Informationen tas emot.
-

Sammanfattning

Lotta Israelsson, HR direktör och Lisa Salmi, verksamhetsutvecklare, regionstyrelseförvaltningen informerar arbetsutskottet om hur HR organisationen ser ut inom Region Gotland.

Arbetsutskottet informeras också om arbetet som görs kring att stärka regionens chefer. Information ges kring förväntningar och insatser kring HR samt arbetet kring avtalsfrågor, kompetensförsörjning och arbetsmiljö samt arbetet som görs med fokus på utveckling som kopplar mot rekrytering, anställning och introduktion. Detta i syfte att minska den administrativa hanteringen och skapa bättre möjligheter och mer tid för ledarskapet.

RS AU § 99 Motion. Skylta övergången från färjeleden till hamnplans gångfartsområde med väl synlig skylt

Ärendenummer: RS 2023/1794

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Motionen avslås.

Sammanfattning

Michael Stenberg (SD) yrkar i en motion att övergången från färjeleden till hamnplans gångfartsområde skyltas med mycket väl synlig skylt med hastigheten 7 km/h. Motionären beskriver att det i dagsläget inte är skyltat ordentligt när vägen övergår från 30 km/h till gångfartsområde, direkt efter rondellen vid Visby Fängelse. I motionen beskrivs att det i dagsläget är många bilister som kommer i hög hastighet vilken är en risk för trafiksäkerheten.

Ärendet har sänts på internremiss till tekniska nämnden i egenskap av facknämnd. Tekniska nämnden avslag motionen 2023-11-23, § 249.

Det finns ingen exakt gällande hastighetsgräns inom områden reglerade som gångfartsområde. Enligt Trafiklagstiftningen gäller att fordon på en gågata och i ett gångfartsområde inte får föras med högre hastighet än gångfart samt att fordonsförare har väjningsplikt mot gående. Varje fordonstrafikant bär eget ansvar för att ha kännedom om samt följa gällande trafikregler i den trafikmiljö de befinner sig i. Det finns inte något lagligt stöd för att reglera eller märka ut ett gångfartsområde med hastighetsgräns 7 km/h.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att regionstyrelsen bör följa tekniska nämndens beslut och avslå motionen. Det mot bakgrund av att den föreslagna åtgärden saknar lagligt stöd samt går emot de riktlinjer för uppsättning av vägmärken som anges i Vägmärkesförordningen (2007:90).

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion. 2023-09-16

Tekniska nämnden, 2023-11-23, § 249

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-12

RS AU § 100 Motion. Införa Första Hjälpen utbildningar i Grundskola klass 1-9

Ärendenummer: RS 2023/1795

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Motionens avslås.

Sammanfattning

Michael Stenberg (SD) yrkar i en motion att L-abc utbildning skall införas obligatoriskt i samtliga klasser och terminer i grundskolan årskurs 1-9. Syftet är att ge en god utbildningsgrund för elever och medborgare inom L-abc (livsfarligt läge, andning, blödning och chock-cirkulationssvikt).

Motionen har behandlats av barn- och utbildningsförvaltningen och regionstyrelseförvaltningen. Regionstyrelsen ser att regionstyrelseförvaltningen stödjer barn- och utbildningsförvaltningen i sitt ställningstagande kring motionen och beslutar därför att avslå motionen i enlighet med barn- och utbildningsförvaltningens bedömning. Huvudskäl till avslag är att det redan idag i läroplanen ingår moment gällande säkerhet, första hjälpen och hjärt- och lungräddning. Regionstyrelsen ser att motionens förslag förvisso är en utvidgning i momenten kring HLR i grundskolan men att denna insats skulle vara mycket resurskrävande i förhållande till utfall av insatsen. Regionstyrelsen anser att läroplanen fyller en fullgod funktion inom området.

Angående barn- och utbildningsförvaltningens förslag kring tilläggsanslag om 300 000 kronor ser regionstyrelsen att detta skulle ge en god effekt avseende livräddande insatser. Att utbilda lärare i HLR skulle dessutom generera trygghetsskapande effekter vilka skulle komma hela samhället till nytta.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att Skolverkets läroplan för grundskolan innehåller de krav på utbildning inom säkerhet, första hjälpen och hjärt- och lungräddning som anses nödvändiga för respektive årskurs. Regionstyrelseförvaltningens bedömer därmed att ytterligare krav inte är motiverat eller resursmässigt lämpligt.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att ett tilläggsanslag om 300 000 kronor avseende kunskapshöjande insatser för idrottslärare kommer ge en god effekt i skolor, och på längre sikt, hela samhället.

Ärendets behandling under mötet

Oscar Lindster (S) yrkar att motionen helt ska avslås i enlighet med barn- och utbildningsnämndens beslut.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Oscar Lindsters yrkande och finner att Oscar Lindsters yrkande vinner bifall. Motionen avslås.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2023-09-16

Böttiger et al. (2015). *Kids save lives. Training school children in cardiopulmonary resuscitation worldwide is now endorsed by the World Health Organization (WHO)*. DOI: 10-1016/10.1016/j.resuscitation.2015.07.005

HLR Rådet, HLR i skolan, utbildningsprogram, HLR i skolan - HLR-rådet
Kanstad et al. (2011). *CPR Knowledge and attitude to performing bystander CPR among secondary school students in Norway*. DOI: 10.1016/j.resuscitation.2011.03.033

Röda Korset, Första hjälpen – gå en kurs och rädda liv | Röda Korset (rodakorset.se)

Skolverket, Läroplan Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet – Lgr22 - Skolverket

Skolverket, Kommentarmaterial till kursplanen i idrott och hälsa, Ladda ned publikation – Skolverket

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-16

RS AU § 101 Motion. Bostad först

Ärendenummer: RS 2021/304

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Meit Fohlin (S) yrkar i en motion att Region Gotland utreder förutsättningarna för att införa modellen ”Bostad först” i arbetet mot hemlöshet.

Modellen utgår från bostaden som en rättighet och förutsättning för att individen med hjälp och stöd ska ha möjlighet att ordna upp andra delar av livet och kallas ”Bostad först”. I första hand vänder sig modellen ”Bostad först” till att hjälpa personer med långvariga hemlöshemsproblem i kombination med missbruks- och/eller psykiska problem. I modellen finns inga krav på att först genomgå psykiatrisk behandling eller uppvisa nykterhet eller drogfrihet.

För att stärka kommunernas arbete med att motverka hemlöshet genom ”Bostad först” har regeringen riktat ett flerårigt statsbidrag till kommunerna under strategiperioden 2022–2026. Socialstyrelsen har för 2024 fördelat 68 miljoner kronor till 115 kommuner (genomsnittligt bidrag cirka 591 tkr/kommun) för att motverka hemlöshet genom insatser. Statsbidraget kan sökas för kommuner som vill förbereda sig, starta, utöka eller förbättra ”Bostad först”. Bidrag lämnas inte för utförande av sådana uppgifter som kommuner enligt lag eller förordning är skyldiga att genomföra.

Socialnämnden beslutade att tillstyrka motionen 2021. I socialförvaltningens tjänsteskrivelse föreslogs invänta regeringens nya nationella Hemlöshetsstrategi och den lokala kartläggningen av Gotlands hemlöshet.

Regionstyrelseförvaltningen valde trots socialnämndens beslut att avvakta underlagen som behövs för att lämna ett genomarbetat underlag för att kunna ta ställning till motionen. Detta underlag presenterades dock först i slutet av mars 2024. Underlaget har kompletterats med ett nytt faktaunderlag från socialförvaltningen i april 2024 som bifogas detta ärende.

Det är socialförvaltningens bedömning att det i nuläget inte finns förutsättningar för införande av modellen inom Region Gotland. Socialförvaltningen beskriver att det finns flera skäl till att inte införa modellen. Ett införande av ”Bostad först” ställer krav på utökade ekonomiska resurser, tillgång till bostäder och kompetens som socialförvaltningen bedömer saknas i dagsläget och inom de närmaste åren.

Tillgång till bostäder är nödvändigt för ”Bostad först”, men förturskön hos AB Gotlandshem är för tillfället över två år lång. AB Gotlandshem kommer

dessutom behöva lämna en stor del av sina lediga lägenheter till egna hyresgäster då flera fastigheter i beståndet ska rivras och återuppbyggas de närmaste åren, vilket förväntas utöka väntetiderna ytterligare.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att bostadsmarknaden för nyproduktion av flerfamiljshus kommer att vara fortsatt svag de närmaste åren, byggstarterna för år 2023 minskade med över 90 % mot tidigare år. Tillgången på bostäder kommer vara ett fortsatt hinder i flera år till.

Sedan motionen lades har socialnämnden arbetat med att lösa problembilden på flera olika sätt. Socialförvaltningen har i utredning (SON 2022/125) visat på att det finns behov av att inrätta ett lågtröskelboende i form av stödboende om tio platser (behovet bedöms inte vara uttömt med tio platser). Socialnämnden har sett över möjlighet till finansiering av ett stödboende om tio platser inom befintlig ram och bedömt att det inte ryms inom ordinarie budget. Socialnämnden fattade beslut 2022-12-08 § 189 och 2023-03-15 § 105 om äskande till budgetberedningen vid två tillfällen. Medel för inrättande av stödboende har inte prioriterats.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det är angeläget att en lösning för målgruppen kan komma till stånd.

Socialnämnden har sedan tidigare påtalat behovet av att inrätta ett lågtröskelboende i form av stödboende om tio platser. Socialförvaltningen har i sitt underlag visat på behov av att medel för inrättande av lågtröskelboende i form av stödboende är den insats som bör prioriteras framåt.

Frågan anses redan tillräckligt utredd för att visa på vilka förutsättningar som krävs för att modellen skulle vara ett alternativ. Socialförvaltningen bedömer att det saknas ekonomiska medel, tillgång till kompetens och bostäder för att införa modellen Bostad först på Gotland de närmaste åren.

Regionstyrelseförvaltningen delar socialförvaltningens bedömning och anser att en ny utredning varken förväntas leda till nya insikter för hur vi kan lösa problemet eller skapa nya förutsättningar. Det har presenterats en lösning i form av lågtröskelboende som bedöms ha bättre förutsättningar att möta problematiken som Region Gotland ser. Även om det saknas ekonomiska resurser bedöms lågtröskelboende ändå ha bättre förutsättningar.

Stadsbidraget som kommuner kan söka mellan åren 2022-2026 till att komma igång med arbetet bedöms inte vara tillräckligt stort eller långsiktigt för att ändra förutsättningarna som påverkar bedömningen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Caroline Thomasson, bostadsstrateg, regionstyrelseförvaltningen och Øystein Berge, kvalitetschef, socialförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande då förtydligande behövs i underlaget.

Ordföranden ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2021-02-22

Bilaga, faktaunderlag från socialförvaltningen 2024-04-09

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2024-04-11

RS AU § 102 Medborgarförslag - Bostäder till unga

Ärendenummer: RS 2022/1547

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2022-10-31 där förslagsställaren föreslår att Gotlandshem ska bygga fler tillfälliga modullägenheter, men denna gång för ungdomar som arbetar. Det har byggts för studenter tidigare.

Förslagsställaren menar att det råder brist på bostäder för många unga, inte bara studenter. Dessa har svårt att hävda sig på bostadsmarknaden som den ser ut i nuläget. Kraven för att få en lägenhet bör vara att man till exempel är mellan 18 och 26 år och skötsam. Man ska också stå i bostadskön och när man blir erbjuden en vanlig lägenhet så ska den tillfälliga lägenheten lämnas tillbaka. Man ska inte heller kunna hyra ut i andra hand.

AB Gotlandshem väljer i nuläget att arbeta på andra sätt än med tillfälliga bostadsmoduler för ungdomsboende, till exempel genom prioriteringar av den yngre gruppen bostadssökande när man bygger hyresrätter för en blandad målgrupp.

AB Gotlandshem har högt satta mål och ägardirektiv som kräver leverans inom flera andra områden först innan byggande av specifika ungdomslägenheter kan prioriteras.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att AB Gotlandshem ska i första hand leverera på de ägardirektiv och uppsatta mål som beslutats. Bolaget ska själva göra bedömningen om vilka projekt som ska prioriteras och vid vilka olika tidpunkter det kan vara aktuellt att testa nya boendeformer/konceptboenden.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen har framfört medborgarförslaget till AB Gotlandshem som beskrivit sitt arbete. AB Gotlandshem arbetar med prioriterade grupper. Unga vuxna är en av dessa. Senast i kvarteret Signallottan dedikerades ett antal bostäder till denna grupp. Det måste göras ständiga avvägningar mellan prioriterade grupper. Äldre, sociala och medicinska förturer, asyl och förfrågningar från andra samhällsviktiga funktioner konkurrerar alla kring utrymmet om förtur. I frågan om tillfälliga bostadsmoduler så används dessa främst som evakueringsbostäder i samband med större underhållsarbeten.

Det är viktigt att hitta bostäder för ungdomar. AB Gotlandshem väljer i nuläget att arbeta på andra sätt än med tillfälliga bostadsmoduler, till exempel genom prioriteringar av den yngre gruppen bostadssökande när man bygger hyresrätter för en blandad målgrupp.

AB Gotlandshem har högt satta mål och ägardirektiv som kräver leverans inom flera andra områden först innan byggande av specifika ungdomslägenheter kan prioriteras.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att AB Gotlandshem ska i första hand leverera på de ägardirektiv och uppsatta mål som beslutats. Bolaget ska själva göra bedömningen om vilka projekt som ska prioriteras och vid vilka olika tidpunkter det kan vara aktuellt att testa nya boendeformer/konceptboenden.

Sedan medborgarförslaget inkom hösten 2022 har bostadsmarknaden förändrats. Fler studentbostäder (med 12-månaderskontrakt) har byggts och det är inte lika hårt tryck på hyresmarknaden. Fler erbjuder 12-månaderskontrakt på den privata uthyrningsmarknaden. Det är dock fortfarande lång kötid för att få ett förstahandskontrakt, så bostadsbristen kvarstår.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2022-10-31

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2024-03-12

RS AU § 103 Medborgarförslag - Besluta att uppdra åt Gotlandshem att skapa ett kollektivhus med hyresrätter liknande "Stolplyckan" i Linköping

Ärendenummer: RS 2023/1014

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag inkom 2023-04-04 där förslagsställaren föreslår att: ”Besluta att uppdra åt Gotlandshem att skapa ett kollektivhus med hyresrätter”. Detta med syfte att mota ensamhet, som är ett hot mot folkhälsan. Förslagsställaren ger exempel på Lasarettets nuvarande lokaler som lämpliga att bygga om till kollektivhus, ifall Hälso- och sjukvården får nya lokaler i framtiden. Alternativt att bygga nya hyresrätter inrättade med gemensamma utrymmen från start.

Förslagsställaren menar vidare att det också skulle minska behovet av äldreomsorg framöver.

Denna boendeform har diskuterats hos AB Gotlandshem och finns med som en framtida alternativ boendeform. Det är dock inget de kommer att storsatsa på i nuläget, formen behöver testas i mindre skala först för att se hur det faller ut. Om det fungerar bra kan man sedan skala upp konceptet. Kollektivhus ligger dock inte högst upp på prioriteringslistan då företaget har högt satta mål och ägardirektiv som kräver leverans inom flera andra områden först.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att AB Gotlandshem ska i första hand leverera på de ägardirektiv och uppsatta mål som beslutats. Bolaget ska själva göra bedömningen om vilka projekt som ska prioriteras och vid vilka olika tidpunkter det kan vara aktuellt att testa nya boendeformer/konceptboenden.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2023-04-04

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2024-03-12

RS AU § 104 Medborgarförslag. Bevilja köp av Romabadet

Ärendenummer: RS 2017/738

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Medborgarförslaget anses besvarat.
-

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2017-08-16 där förslagsställaren föreslår att låta Daniel Hallgren köpa Romabadet.

Förslaget motiveras med att barn inte ska behöva vänta på lagstadgad simundervisning utan att Region Gotland bör köpa badtider av Daniel Hallgren för barn och allmänhet om cirka två miljoner kronor per år.

Medborgarförslaget är besvarat i och med tekniska nämndens godkännande 31 januari 2023 (TN § 20, TN 2022/4141) av upprättat köpeavtal som gällde tre fastigheter, däribland fastigheten för Romabadet. Dessförinnan godkände regionstyrelsen markgenomförandeavtal 23 november 2022 (RS § 383, RS 2022/1520) för samma tre fastigheter. Markgenomförandeavtalet tecknades med Romapaketet AB vilket ägs av Daniel Hallgren.

Markgenomförandeavtalet reglerar bland annat att Region Gotland, för att bedriva simundervisning, kan komma att upphandla återköp av badtimmar inom Romabadet enligt villkor som anges i kriterierna för markanvisningstävlingen. Förutsättningarna för en sådan upphandling är att det är säkerställt att simundervisning kan ske, vilket ställer krav på bassängens längd och djup.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen anser att medborgarförslaget är besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2017-08-15

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2024-03-21

RS AU § 105 Medborgarförslag - Region Gotland bör bojkotta israeliska varor

Ärendenummer: RS 2024/245

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Medborgarförslaget anses besvarat.
-

Bedömning

Regioner får enligt 2 kap. 2 § kommunallagen (2017:725) inte ha hand om sådana angelägenheter som enbart staten, en annan kommun, en annan region eller någon annan ska ha hand om. Bestämmelsen avser sådana angelägenheter som exklusivt faller inom någon annans befogenhet. Ett sådant område är det utrikespolitiska området, vilket är ett område som tillfaller staten exklusivt. Statens exklusiva kompetens inom området utrikespolitik bekräftas av rättspraxis i det så kallade Sydafrikafallet (se RÅ 1969 ref. 52). I det fallet hade fullmäktige i en kommun rekommenderat nämnderna att vid upphandlingar undvika varor från ett visst land. Det betraktades av Högsta förvaltningsdomstolen som en utrikespolitisk manifestation och därför kompetensöverskridande. Detta eftersom utrikespolitik är en exklusiv statlig angelägenhet. Utgången har i senare rättspraxis bekräftats av Högsta förvaltningsdomstolen (se bland annat RÅ 1982 Ab 86, RÅ 1983 2:71 och RÅ 1990 ref. 9).

De EU-rättsliga och svenska upphandlingsregelverken reglerar uttömmande Region Gotlands möjlighet att särbehandla leverantörer i samband med upphandlingar. Dessa regelverk saknar regleringar som medger att en viss upphandlande myndighet för egen del beslutar om att bojkotta ett visst lands varor eller leverantörer.

Region Gotlands inköspolicy och det nationella samarbetet med tillhörande dokument (Hållbar upphandling) innehåller bland annat hållbarhetskrav och etiska ställningstaganden som Region Gotland ska förhålla sig till vid inköp. Tillämpningen av dessa styrdokument får dock inte innebära att lag eller annan författning åsidosätts. Enligt vad som beskrivits ovan så medger varken kommunallagen (2017:725) eller upphandlingsregelverken att en viss upphandlande myndighet för egen del beslutar om en bojkott som innebär att ett visst lands varor eller leverantörer bojkottas.

Utifrån det sagda är bedömningen att Region Gotland är förhindrad att besluta om en bojkott i enlighet med medborgarförslaget.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Nanna Sörling, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Saga Carlgren (V) yrkar att medborgarförslaget ska bifallas.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag om att medborgarförslaget ska anses besvarat och Saga Carlgrens yrkande om bifall och finner att regionstyrelseförvaltningens förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2024-01-20

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2024-04-10

RS AU § 106 Regiondirektörens information

Sammanfattning

Regiondirektör Stefan Hollmark informerar arbetsutskottets om följande:

- Tillgång till handlingar.
- SKR:s årliga företagsklimatundersökning.
- Särskilda åtgärder för att minska kostnader.

RS AU § 107 Planeringsstrategi för Region Gotlands översiktsplan

Ärendenummer: RS 2024/1245

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Föreslagen Planeringsstrategi för Region Gotlands översiktsplan antas.
-

Sammanfattning

Plan- och bygglagen (2010:900), PBL, slår fast att varje kommun måste ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. Sedan 2020 har nya regler i lagen införts som innebär att det som tidigare benämndes ”aktualitetsprövning” för översiktsplaner, har ersatts av begreppet ”planeringsstrategi”. Syftet med planeringsstrategin är att åstadkomma en kontinuerlig översiktsplanering för att hålla översiktsplanen aktuell. Den gällande översiktsplanen blir automatiskt inaktuell om kommunen inte antar en planeringsstrategi inom tidsperioden

För Gotlands del innebär de nya bestämmelserna att en ny planeringsstrategi måste vara antagen senast 11 september 2024, detta eftersom förslaget till ny översiktsplan inte kommer att kunna antas innan detta datum. Preliminärt planeras för ett antagande av den nya översiktsplanen i regionfullmäktige i december 2024.

I det förslag till planeringsstrategi som tagits fram, har följande ställningstaganden gjorts med utgångspunkt i förändrade förutsättningar applicerade på den nu gällande översiktsplan Bygg Gotland 2010 – 2025:

- Ställningstagande gällande ändrad lagstiftning sedan 2010.
- Ställningstagande gällande ändrade planeringsförutsättningar sedan 2010.
- Ställningstagande gällande översiktsplanens aktualitet och det fortsatta arbetet med översiktsplanering.

Med antagandet av föreliggande planeringsstrategi, blir nästa steg regionfullmäktiges hantering av det nya förslaget Översiktsplan 2040.

När den nya Översiktsplan 2040 antas av regionfullmäktige ersätter den översiktsplan Bygg Gotland 2010-2025 med dess fördjupningar, som gäller fram till dess i sin helhet.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att förslaget till Planeringsstrategi för Region Gotlands översiktsplan, är väl genomarbetat och uppfyller de krav som plan- och bygglagen ställer på dokumentets framtagandeprocess, form och innehåll. Det är av stor vikt att en

planeringsstrategi kan antas och vinna laga kraft innan den 11 september 2024 så att strategin kan användas till att överbrygga det glapp som annars skulle uppstå om nuvarande översiktsplan upphör att gälla innan en ny översiktsplan antagits. Då rättsläget är otydligt gällande övergångsbestämmelserna bedöms nyttan av att anta en planeringsstrategi innan den 11 september 2024 som hög, för att därmed inte riskera att eventuellt stå utan en översiktsplan. Förvaltningen föreslår således att regionstyrelsen beslutar att godkänna föreliggande förslag till planeringsstrategi och att skicka densamma till regionfullmäktige för antagande.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att planeringsstrategins framtagande- och beslutsprocess, form och innehåll har stöd i gällande lagstiftning, i huvudsak plan- och bygglagens kapitel 3 § 23.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att det är av vikt att en planeringsstrategi kan komma på plats och överbrygga det glapp som annars skulle kunna uppstå och som skulle få negativa konsekvenser när det gäller samhällsplanering, byggande och andra tillståndprocesser, vilket i sin tur kan ge oönskade ekonomiska konsekvenser.

3. Barnperspektiv

Inte aktuellt

4. Jämställdhetsperspektiv

Inte aktuellt

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att ett antagande av planeringsstrategin kan förhindra ett stopp i pågående och kommande samhällsplanering, vilken är till gagn för såväl utvecklingen på landsbygd som i tätorter.

6. Klimat och miljöperspektiv

Inte aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anders Lindholm, planeringsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Planeringsstrategi för Region Gotlands översiktsplan, daterad 2024-04-09
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2024-04-09

RS AU § 108 Förvaltningsrätten - laglighetsprövning enligt kommunallagen

Ärendenummer: RS 2024/1022

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att bilagt förslag till remissyttrande godkänns och att det via ombudets försorg inges till förvaltningsrätten i Stockholm.

Sammanfattning

Regionstyrelsens beslut 2024-03-05 RS§50 har överklagats till förvaltningsrätten i Stockholm av fyra privatpersoner boende på Gotland. Det överklagade beslutet avser Region Gotlands yttrande till mark- och miljödomstolen över Heidelberg Materials ansökningshandlingar för en fortsatt och utökad täktverksamhet i Slite. Det yttrande som lämnades avsåg Region Gotlands syn på i vilken omfattning ansökningshandlingarna behövde kompletteras av sökanden i något avseende innan kungörelse. Region Gotland yttrade sig utifrån sitt ansvar för kommunala vattentäkter och utifrån sina kunskaper inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Målet gäller laglighetsprövning enligt kommunallagen och förvaltningsrätten har förelagt Region Gotland att senast 23 april 2024 lämna ett skriftligt yttrande till domstolen. Regionstyrelseförvaltningen har till domstolen genom ombudet lämnat en begäran om anstånd till den 31 maj i syfte att kunna behandla ärendet vid regionstyrelsens sammanträde 30 maj. Domstolen väntas bevilja denna begäran om anstånd, men har i skrivande stund inte meddelat sitt beslut.

Region Gotlands ombud, Karin Hernvall vid Advokatfirman Åberg, har upprättat ett yttrande vilket föreslås inges till förvaltningsdomstolen. I det upprättade yttrandet yrkas i första hand på att förvaltningsdomstolen ska avvisa överklagandet då det enligt kommunallagen inte kan överklagas efter det är av rent förberedande eller rent verkställande art. I andra hand yrkas på att domstolen ska avslå överklagandet eftersom beslutet har tillkommit på lagligt sätt, beslutet rör något som är en angelägenhet för kommunen, regionstyrelsen som har fattat beslutet har haft rätt att göra det och beslutet strider annars inte mot lag eller annan författning.

Yttrandet tar också upp och bemöter de klagandes sakframställan. I sin inlägga till förvaltningsrätten menar de klagande bland annat att Region Gotland genom att använda hydrogeologen Helen Eklund (Sweco) skulle gynna Heidelberg Materials i förhållande till övriga kommunmedborgare, vars intressen hotas av Heidelbergers verksamhet, och anger att konsultbolaget Sweco har anlåtats av Heidelberg Materials för att bolaget av mark- och miljödomstolen ska få sökt tillstånd. De klagande menar därför att det

föreligger en jävssituation. Det upprättade yttrandet motsätter sig den beskrivning som de klagande för fram och argumenterar för att det inte föreligger något jäv. Region Gotland har heller inte gynnat Heidelberg Materials eller missgynnat några kommunmedborgare.

Regionstyrelseförvaltningen har med stöd av det juridiska ombudet och i enlighet med domstolens föreläggande tagit fram ett yttrande för bemötande av inkommen överklagan.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen anser att det yttrande som tagits fram är väl avvägt och att det på ett fullödigt och tydligt sätt bemöter och ger stöd för att avvisa inkommen överklagan.

Förvaltningen föreslår att regionstyrelsen beslutar om att anta yttrandet för att inges till förvaltningsrätten. För att tidsmässigt klara given tidsram föreslås att regionstyrelsen samtidigt beslutar om omedelbar justering av beslutet.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anders Lindholm, planeringsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förvaltningsrätten i Stockholm, laglighetsprövning enligt kommunallagen, föreläggande om yttrande, daterat 2024-04-02

Yttrande (utkast, daterat 2024-04-xx) till förvaltningsrätten med bilagor
Bilaga 1 Skrivelse den 5 januari 2024 från Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, till Region Gotland.

Bilaga 2 Region Gotlands yttrande den 6 mars 2024 i mål nr M 9227-23, Nacka Tingsrätt, mark- och miljödomstolen

Bilaga 3 Dom den 13 december 2022, mål nr M 2724-22, Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2024-04-19